

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

Nr. ASS-56
din 28.07.2015

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h) și art. 93 ale Legii concurenței nr.183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței¹ nr.60 din 27.10.2011 și materialele anexate,

A CONSTATAT:

La data de 11.10.2011 în adresa Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței (în continuare ANPC) a parvenit cererea Asociației patronale a operatorilor televiziunii prin cablu „Nord” (în continuare Asociația) în care sânt reclamate semnele încălcării art.6 al Legii nr.1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței de către S.A. „RED Nord-Vest” (în continuare RED Nord-Vest).

Asociația afirmă că RED Nord-Vest a majorat tariful pentru suspendarea cablurilor TV pe stâlpii de energie electrică de la 36 lei pînă la 79 lei anual cu dreptul de a mări în continuare tariful pentru serviciul prestat. Luînd în vedere că tarifele majorate nu sunt accesibile pentru operatorii televiziunii prin cablu, va avea loc înrăutățirea situației financiare a multor operatori TV care vor fi nevoiți să își stopeze activitatea, iar pentru agenții economici care activează în orașe și sate o altă alternativă decât stâlpii RED Nord-Vest nu există.

În rezultatul examinării cererii Asociației și a materialelor aferente acesteia Consiliul Administrativ al ANPC, în cadrul ședinței sale din 27.10.2011, a emis Dis-

¹Succesor de drepturi al ANPC este Consiliul Concurenței.

poziția nr.60 privind intentarea acțiunii la semnele încălcării art. 6 al Legii nr.1103 din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței.

Pe parcursul derulării investigației, Asociația a informat ANPC privind creșterea tarifului la serviciul de suspendare a cablurilor de televiziune și de către S.A. „RED Nord” (în continuare RED Nord).

Ulterior, Consiliul Administrativ al ANPC, prin Hotărârea nr.APD-136 din 28.12.2011, a decis extinderea investigației privind majorarea de către RED Nord a tarifelor pentru dreptul de acces la stâlpii de energie electrică.

Asociația solicită implicarea ANPC astfel încât RED Nord-Vest și RED Nord să reducă tarifele aplicate pentru serviciul de suspendare a cablurilor TV pe stâlpii de energie electrică.

Informațiile în baza cărora au fost efectuate constatările și concluziile din raport

1. Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012.
2. Legea nr.1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței (abrogată prin Legea nr.183 din 11.07.2012).
3. Informațiile obținute de la:
 - Asociația patronală a operatorilor televiziunii prin cablu „Nord”.
 - S.A. „RED Nord-Vest”.
 - S.A. „RED Nord”.
 - Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (în continuare - ANRCETI).
 - Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare - ANRE).

Părțile implicate

Asociația patronală a operatorilor televiziunii prin cablu „Nord” reprezintă uniunea a 39 de operatori de televiziune din raioanele Dondușeni, Soroca, Drochia, Briceni, Edineț, Ocnîța, Ungheni, Glodeni, Rîșcani, Sângerei, Florești, Rezina și Șoldănești.

S.A. „RED Nord-Vest”

S.A. „RED Nord-Vest” are sediul în r-l Dondușeni, or.Dondușeni, str. Ștefan cel Mare 30, cod fiscal 1003604006110. Distribuie și furnizează energie electrică consumatorilor din raioanele Dondușeni, Soroca, Drochia, Briceni, Edineț și Ocnîța. Pentru activitatea de distribuție a energiei electrice deține licența nr. 064563 seria AA, iar pentru furnizarea energiei electrice - licența nr. 064562 seria AA, valabile până pe 04.06.2023.

S.A. „RED Nord”

S.A. „RED Nord” are sediul în mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 180a, cod fiscal 1003602006563. Distribuie și furnizează energie electrică consumatorilor din mun. Bălți și raioanele Ungheni, Glodeni, Rîșcani, Sângerei, Florești, Rezina, Șoldănești. Pentru activitatea de distribuția energiei electrice deține licența nr.064561 seria AA, iar pentru furnizarea energiei electrice - licența nr.064560 seria AA, valabile până pe 04.06.2023.

Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

Piața relevantă a produsului

Piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele considerate de consumatori interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, caracteristicilor fizice, funcționale și a prețului.

Cererea, în cazul dat, este reprezentată de furnizorii de servicii de comunicații electronice fixe ce utilizează tehnologii prin cablu pentru furnizarea serviciilor de retransmitere a programelor audiovizuale. Prestarea serviciului de televiziune este posibilă utilizând, de exemplu stâlpii de energie electrică, de telecomunicații.

ANRCETI a informat ANPC că există bariere economice la trecerea de la infrastructura bazată pe stâlpi de energie electrică la cea bazată pe stâlpi de telefonie. Pentru un furnizor nou care analizează posibilitatea pozării cablurilor pe stâlpi, suspendarea pe stâlpi de energie electrică sau de telefonie a cablului pot fi soluții intersubstituibile, însă pentru un furnizor care deja și-a amplasat infrastructura sa de cabluri, aceste *produse* nu sunt substituibile, deoarece costurile de trecere pot fi echivalente cu investiția inițială, ceea ce face nesustenabilă trecerea la o altă infrastructură decât cea pe care au fost inițial pozate cablurile.

Luând în vedere faptul că majoritatea operatorilor TV prestează serviciul de televiziune beneficiarilor din zonele rurale, se constată că accesul la canalizație nu constituie o alternativă la accesul la stâlpi, întrucât infrastructura de canalizație nu există decât în anumite zone urbane, în arii restrânse.

În acest sens se definește piața relevantă a serviciului ca fiind piața serviciului de acces la infrastructura asociată-stâlpi.

Piața geografică relevantă

Piața geografică relevantă a serviciului este definită ca fiind aria de acoperire a fiecărei rețele de infrastructură operată de fiecare furnizor de serviciu în parte. Prin urmare, fiecare rețea de infrastructură operată de fiecare furnizor de serviciu în parte, reprezintă o piață relevantă distinctă.

Luând în vedere cele expuse mai sus **piața relevantă reprezintă piața serviciului de acces la infrastructura asociată-stâlpi în aria de acoperire a fiecărei rețele de infrastructură operată de fiecare furnizor de serviciu.**

Poziția dominantă

În contextul acestei investigații este necesar de stabilit dacă RED Nord-Vest și RED Nord dețin poziție dominantă în prestarea serviciului de acces la stâlpii de energie electrică pe piața relevantă.

În conformitate cu art.10 alin. (3) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 poziția dominantă rezultă dintr-o combinație de mai mulți factori care, luați separat, nu sunt neapărat hotărâtori. La evaluarea unei poziții dominante se va ține cont de structura concurențială și în special de următorii factori: 1) poziția pe piață a întreprinderii dominante și a concurenților ei; 2) expansiunea și intrarea pe piață, și 3) puterea compensatorie a cumpărătorilor.

Poziția pe piață a întreprinderii dominante și a concurenților ei

În condițiile în care fiecare operator de astfel de infrastructură deține o cotă de piață de 100% pe piața relevantă în aria de prezență aferentă propriei infrastructuri, rezultă că cel puțin din perspectiva criteriului cotelor de piață, RED Nord-Vest și RED Nord dețin poziție dominantă pe piața relevantă.

Expansiunea și intrarea pe piață

Barierile la intrare pe piață sunt mari datorită costurilor semnificative. Nu se poate aprecia existența manifestării unei concurențe potențiale pe piața relevantă într-un orizont de timp previzibil, inclusiv prin intrarea unui furnizor de stâlpi în aria de acoperire a RED Nord-Vest și RED Nord, de natură să împiedice furnizorii de pe piața relevantă să se comporte în mod unilateral prin noi intrări pe această piață.

Puterea compensatorie a cumpărătorilor

Un operator tv nu poate migra, în condiții de cost rezonabile, către o rețea de infrastructură asociată-stâlpi alternativă. Prin urmare, se poate constata absența puterii de negociere a operatorilor alternativi de comunicații electronice în raport cu deținătorii de stâlpi.

Având în vedere cele de mai sus, se concluzionează că RED Nord-Vest și RED Nord dețin poziție dominantă pe piața relevantă definită și anume:

- RED Nord-Vest în rețeaua proprie de energie electrică din raioanele: Dondușeni, Soroca, Drochia, Briceni, Edineț și Ocnița.
- RED Nord în rețeaua proprie de energie electrică din mun.Bălți și raioanele: Ungheni, Glodeni, Rîșcani, Sângerei, Florești, Rezina, Șoldănești.

Acte și fapte constatate

Poziția Asociației patronale a operatorilor televiziunii prin cablu „Nord”

Potrivit informației oferite de Asociație la data de 11.10.2011 tariful anual pen-

tru suspendarea cablurilor TV pe stâlpii de energie electrică a fost majorat de la 36 lei până la 79 lei. Informația este inexactă dat fiind faptul că distribuitorii de energie au stabilit tarife diferențiate în dependență de tensiunea liniilor electrice aeriene (LEA) cu care au fost suspendate - de 0,4 kV și respectiv 10 kV.

Astfel, RED Nord-Vest a stabilit un tarif de 63,93 lei anual pentru utilizarea LEA de 0,4 kV la suspendarea în comun a cablului de televiziune și internet și un tarif de 79,15 lei anual pentru suspendarea în comun a cablului cu fire optice cu LEA de 10 kV.

Majorarea tarifului de către RED Nord-Vest

RED Nord-Vest a majorat tarifele pentru suspendarea cablurilor TV pe stâlpii de energie electrică ca urmare a ședinței Consiliului de Administrație din 19.08.2011. Conform extrasului din procesul-verbal nr.6, în cadrul ședinței a fost discutat subiectul privind suspendarea temporară a liniilor aeriene în cablu cu conductor optic pe stâlpii LEA de 0,4 kV și 10 kV și aprobarea mărimii plății pentru un pilon. Directorul general al RED Nord-Vest a informat membrii consiliului că S.R.L. „Starnet” și S.R.L. „Net Sistem” DL au solicitat permisiunea de a suspenda cablul optic pe stâlpii LEA de 0,4 kV și 10 kV.

În rezultatul discuțiilor s-a acceptat suspendarea comună a cablului optic pe stâlpii LEA de 0,4 kV și 10 kV cu stabilirea prețului pentru toți operatorii televiziunii prin cablu amplasați în teritoriul deservit, plata anuală fără TVA pentru un pilon LEA de 0,4 kV fiind de 63,93 lei, iar pentru un pilon de 10 kV – 79,15 lei.

În tabelul 1 sunt prezentate tarifele pentru suspendarea unui cablu per pilon/an pe LEA de 0,4 kV și 10 kV până și după majorare.

Tabel 1

Tariful pentru serviciul de suspendare a cablurilor pe stâlpii RED Nord-Vest, până și după majorare

Suspendarea unui cablu/stâlp	LEA	Tarif, fără TVA	
		Până la majorare	După majorare
	0,4 kV	36 lei/an sau 3 lei/lună	63,93 lei/an sau 5,33 lei/lună,
	10 kV	inf. lips.	79.15 lei sau 6,6 lei/lună

Sursa: Întocmit în baza informației prezentate de RED Nord-Vest.

Ulterior ședinței Consiliului de Administrație, la data de 01.09.2011, operatorii televiziunii prin cablu au fost informați de către RED Nord-Vest despre necesitatea de a se prezenta pînă la data de 01.10.2011 la filialele RED Nord-Vest pentru reîncheierea contractelor cu privire la acordarea serviciilor tehnice (*suspendarea cablurilor TV pe stâlpii de energie electrică*), menționând că în caz de neprezentare ori dezacordul operatorilor de a reîncheia noile contracte, contractele în vigoare se vor considera reziliate, și în termen de pînă la 10.10.2011 operatorii sunt obligați să demonteze cablu-

rile suspendate pe stâlpii filialelor RED Nord-Vest.

RED Nord-Vest a informat ANPC că pe parcursul activității sale proprietarii posturilor de televiziune prin cablu de nenumărate ori încălcând condițiile contractuale, și-au extins raza de emiter, neachitând taxele, neprezentând schemele și neaprobându-le. Astfel, în corespundere cu legislația în vigoare și condițiile contractuale, toți operatorii posturilor televiziunii prin cablu au fost preîntâmpinați cu 30 zile înainte despre necesitatea de a se prezenta la filialele RED Nord-Vest pentru perfectarea actelor necesare și reîncheierea contractelor cu privire la acordarea serviciilor tehnice și că, în caz de neprezentare, începând cu data expirării celor 30 de zile, contractele se consideră reziliate iar tuturor operatorilor, care nu se vor prezenta, li s-a acordat un termen de 10 zile pentru demontarea cablurilor.

ANPC a solicitat RED Nord-Vest să argumenteze economic creșterea tarifului pentru suspendarea cablurilor TV. RED Nord-Vest nu a prezentat motivul creșterii tarifului, afirmând că aceste calcule au fost efectuate conform legislației în vigoare, și anume: Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134 din 02.04.1997, Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845 din 03.01.1992, Legea bugetului de stat pe anul 2011 nr. 93 din 15.04.2011, Anexa nr.8 pct.2 (c).

Ulterior, ca urmare a solicitării informației din partea operatorilor TV, beneficiari ai serviciilor de suspendare a cablurilor pe stâlpii RED Nord-Vest, a fost obținută informația privind componentele tarifului perceput de RED Nord-Vest pentru suspendarea în comun a cablurilor TV cu LEA de 0,4 kV conform tabelului 2.

Potrivit informației din tabelul 2 se observă faptul că RED Nord-Vest percepe un tarif de 63,93 lei/an sau 5,33 lei lunar pentru 1 cablu suspendat.

Tabel 2

Valorile componentelor tarifului aplicat de RED Nord-Vest din 01.01.2012

Nr.	Componentele tarifului	Valorile componentelor
1.	Lungimea LEA-0,4 kV, km	6.045,4
2.	Amortizarea fondurilor fixe la LEA-0,4kV (anuală), lei	12.167.188,73
3.	Amortizarea medie anuală la 1 km LEA-0,4kV, lei	2.012.636
4.	Amortizarea medie anuală la 1 pilon (22,2/1km), lei	84,39
5.	Cantitatea medie a conductorilor pe 1 pilon	2,3
6.	Coeficientul de piață	2,5
7.	Tarif/cablu, lei fără TVA	63,93/an sau 5,33/lună
8.	Tarif/ 2 cabluri, lei fără TVA	99,84/an sau 8,32/lună
9.	Tarif/ 3 cabluri, lei fără TVA	123,01/an sau 10,29/lună
10.	Tarif/4 cabluri, lei fără TVA	139,17/an sau 11,6/lună

Sursa: Întocmit în baza informației prezentate de RED Nord-Vest.

Majorarea tarifului de către RED Nord

RED Nord a majorat tarifele pentru suspendarea cablurilor de televiziune prin Ordinul nr.7 din 16.01.2010 *Cu privire la suspendarea cablurilor de televiziune, Internet și panourilor de reclamă*. În tabelul 3 este prezentată evoluția tarifului pentru suspendarea cablurilor tv pe stâlpii RED Nord în perioada 2004-2010.

Tabel 3

Evoluția tarifului pentru serviciul de suspendare a cablurilor pe stâlpii RED Nord în perioada 2004-2010

Nr.	Suspendare	2004-2008		01.01.2009-21.12.2009		după 16.01.2010	
		Lei per an	Lei per lună	Lei per an	Lei per lună	Lei per an	Lei per lună
1.	1 cablu	16,23	1,35 ²	18,54	1,545 ³	63,93	5,33
2.	2 cabluri	25,68	2,14	28,84	2,403	101,37	8,44
3.	3 cabluri	31,92	2,66	35,7	2,975	125,68	10,47
4.	4 cabluri	Inf. lips.		Inf. lips.		142,94	11,91

Sursa: Întocmit în baza informației prezentate de RED Nord.

Potrivit informației din tabel se constată că tariful pentru serviciul de suspendare a cablurilor TV pe stâlpii LEA de 0,4 kV a fost majorat de la 16,23 lei în perioada 2004-2008, la 18,54 lei în 2009 și până la 63,93 lei în anul 2010.

RED Nord a informat ANPC că tariful, la data de 16.01.2010, a fost majorat în urma reevaluării fondurilor fixe. Reevaluarea fondurilor fixe, efectuată la situația din 01.01.2009 în corespundere cu art.31-38 din Standardul Național de Contabilitate nr.16, a fost necesară din motiv că valoarea liniilor electrice de distribuție era de circa patru ori mai mică decât valoarea de piață a acestor active la finele anului 2008, activele nete ale întreprinderii nefiind aduse în concordanță cu prețurile de piață.

După efectuarea și aprobarea reevaluării și luarea la evidență contabilă a valorilor reevaluate a liniilor de distribuție, uzura calculată a liniilor de distribuție a crescut fiind parte componentă a tarifelor. Majorarea tarifelor la suspendarea cablurilor de televiziune și internet este direct legată de majorarea costurilor de capital (uzura calculată) după reevaluarea fondurilor fixe.

În tabelul 4 sunt prezentate componentele tarifului perceput de RED Nord pentru suspendarea în comun a cablurilor TV cu LEA de 0,4 kV.

Potrivit informației din tabelul 4 se observă faptul că RED Nord percepe un tarif de 63,93 lei/an sau 5,33 lei lunar pentru 1 cablu suspendat.

²Conform contractului nr.109 din 29.03.2004 încheiat între S.A. „RED Nord” și S.R.L. „Virs”.

³Conform contractului nr.115 din 17 aprilie 2007 încheiat între S.A. „RED Nord” și S.R.L. „NordLinks”, Anexa 4.

Tabel 4

Valorile componentelor tarifului aplicat de RED Nord din 16.01.2010

Nr.	Componentele tarifului	Valorile componentelor
1.	Lungimea LEA-0,4 kV, km	7 737,4
2.	Amortizarea fondurilor fixe la LEA-0,4kV (anuală), lei	41 802 792
3.	Amortizarea medie anuală la 1 km LEA-0,4kV, lei	5 402
4.	Amortizarea medie anuală la 1 pilon (22,2/1km), lei	243,3
5.	Cantitatea medie a conductorilor pe 1 pilon	2,8
6.	Coeficientul de piață	Nu a fost inclus
7.	Tarif/cablu, lei fără TVA	63,93/an sau 5,33/lună
8.	Tarif/ 2 cabluri, lei fără TVA	101,37 sau 8,44/lună
9.	Tarif/ 3 cabluri, lei fără TVA	125,68 sau 10,47/lună
10.	Tarif/4 cabluri, lei fără TVA	142,94 sau 11,91/lună

Sursa: Întocmit în baza informației prezentate de RED Nord.

Totodată, RED Nord a informat că la data de 01.01.2012 tarifele majorate au fost aplicate la 8 întreprinderi, iar la alte 15 întreprinderi sînt în vigoare tarifele nemajorate, fiind inițiate negocieri de modificare a acestora.

Astfel, din data de 16.01.2010 până pe 01.01.2012, 8 operatori TV, din totalul de 23, au încheiat contracte noi potrivit tarifelor majorate, alți 15 operatori TV continuau să activeze în baza contractelor cu tarifele nemajorate.

În data de 13.02.2012 la Ministerul Economiei a avut loc o ședință de lucru cu participarea reprezentanților ANPC, RED Nord-Vest, RED Nord și ai Consiliului Coordonator al Audiovizualului, în urma căreia s-a decis revizuirea tarifelor pentru serviciul de suspendare a cablurilor TV pe stâlpii RED Nord și RED Nord-Vest.

RED Nord, ca urmare a ședinței de lucru, a adoptat Decizia Consiliului Societății din 28.02.2012 modificând tarifele pentru serviciul de suspendare a cablurilor TV pe stâlpii LEA-0,4kV⁴. Ulterior, la data de 19.04.2013 prin Ordinul nr.98 RED Nord a aprobat tarife noi pentru serviciul de suspendare a cablurilor pe stâlpii săi, diferențiat pentru operatorii TV din mediul urban și cel rural. Evoluția tarifelor este prezentată în tabelul 5.

Analizând informația din tabelul 5 se observă faptul că tariful perceput de RED Nord se reduce de la 45,4 lei/an la 37,5 lei anual, în mediul urban, și la 29,2 lei anual în mediul rural, la suspendarea unui cablu TV.

⁴Conform Ordinului RED Nord nr. 47 din 14.03.2012 Cu privire la suspendarea în comun a cablurilor de televiziune, Internet, CIP, și altor obiecte, ce nu țin de distribuirea energiei electrice.

Tabel 5

Tarifele aplicate de RED Nord la 28.02.2012 și 19.04.2013

Nr.	Suspendare	Tarif, lei fără TVA					
		28.02.2012		19.04.2013			
		Anual	Lunar	Urban		Rural	
				Anual	Lunar	Anual	Lunar
1.	1 cablu	45,4	3,78	37,5	3,13	29,2	2,43
2.	2 cabluri	74,56	6,21	61,7	5,14	48,2	4,02
3.	3 cabluri	95,86	7,99	78,56	6,54	61,4	5,12
4.	4 cabluri	110,77	9,23	91,2	7,6	71,3	5,48

Sursa: Informația prezentată de RED Nord.

Cît privește RED Nord-Vest, ca urmare a ședinței de lucru de la Ministerul Economiei, a comunicat ANPC că tarifele pentru serviciul de suspendare a cablurilor de televiziune pe stâlpii RED Nord-Vest au fost calculate conform legislației în vigoare și stabilite de către Consiliul RED Nord-Vest în cadrul Ministerului Economiei.

Ulterior însă RED Nord-Vest a informat ANPC că în cadrul ședinței Consiliului de administrație al întreprinderii din data de 05.10.2012 a fost decisă revizuirea tarifului pentru suspendarea cablurilor TV cu LEA de 0,4 kV conform tabelul 6.

Analizând informația din tabelul 6 se observă faptul că RED Nord-Vest intenționa să reducă tariful până la 45,43 lei anual, în mediul urban, și la 33,68 lei anual în mediul rural, la suspendarea unui cablu TV.

Tabel 6

Tarifele revizuite de RED Nord-Vest la 05.10.2012

Nr.	Suspendare	Tarif, lei fără TVA			
		Rural		Urban	
		Anual	Lunar	Anual	Lunar
1.	1 cablu	33,68	2,81	45,43	3,79
2.	2 cabluri	55,54	4,63	74,92	6,24
3.	3 cabluri	70,80	5,9	95,6	7,97
4.	4 cabluri	82,23	6,85	110,92	9,24

Sursa: Informația prezentată de RED Nord-Vest.

RED Nord-Vest a informat că în scopul verificării și aprobării calculului tarifului a fost solicitat avizul Ministerului Economiei. Ulterior, după recepționarea avizului, RED Nord-Vest va informa ANPC despre ordinul emis în legătură cu aprobarea tarifelor.

RED Nord-Vest nu a expediat în adresa ANPC ordinul prin care ar fi aprobate tarifele menționate în tabelul 7, fiind aplicate în continuare tarifele stabilite în anul 2011. Fapt care a fost confirmat ulterior prin informația prezentată de operatorii TV beneficiari ai serviciilor prestate de RED Nord-Vest.

ANALIZA TARIFELOR

Atât RED Nord-Vest⁵ cât și RED Nord au aplicat, în calculul tarifului pentru serviciul de suspendare a cablurilor pe stâlpii săi, formula de calcul a chiriei anuale pentru utilajul, mijloacele de transport și alte fonduri fixe date în locațiune, după cum urmează:

$$Pau = Ua * K1 * K2 + Q$$

în care:

Pau – quantumul chiriei anuale pentru utilajul dat în locațiune;

Ua – uzura anuală a utilajului dat în locațiune;

K1 – coeficientul de calcul;

K2 – coeficientul de piață;

Q – cheltuielile de întreținere și de exploatare a utilajului dat în locațiune, suportate de locator.

În baza formulei respective RED Nord-Vest și RED Nord au calculat plata pentru utilizarea LEA de 0,4 kV la suspendarea în comun a cablului de televiziune și internet. Plata pentru acest serviciu fiind calculată după următoarea formulă:

$$Pt = Am * (1 - Nc/(Nc+k)) * Pk$$

unde:

Am – amortizarea medie anuală la 1 km LEA 0,4 kV;

Nc – cantitatea conductoarelor medie pe 1 pilon;

K – cantitatea liniilor de cablu;

Pk – coeficientul de piață.

ANRE a informat ANPC că utilizarea stâlpilor liniilor electrice aeriene pentru suspendarea cablurilor de televiziune nu constituie o dare în locațiune a unor bunuri, ci reprezintă un serviciu de acces pentru utilizarea liniilor electrice aeriene proprii prestat operatorilor televiziunii prin cablu. Dat fiind specificul acestei activități este complicat de determinat mărimea plății pentru accesul la rețele. În așa mod, plățile pentru exploatarea în comun a stâlpilor, uzura fiind utilizată ca bază pentru calcularea acestora, nu reprezintă quantumul chiriei anuale pentru utilajul dat în locațiune și nu cad sub incidența prevederilor din anexa nr.8, pct.2 din Legea bugetului de stat pe anul 2011.

Coincidența tarifului la nivelul de 63,93 lei anual pentru suspendarea unui cablu TV se explică prin faptul că ambele întreprinderi coordonează tarifele cu Ministerul Economiei.

Practicarea unor prețuri excesive de către un furnizor dominant are ca regulă drept obiectiv exploatarea consumatorilor finali cu scopul obținerii unor venituri semnificative.

⁵Conform pct.2 din anexa nr.8 a Legii bugetului de stat nr.52 din 31.03.2011

Astfel, este imperativă încasarea de către RED Nord-Vest și RED Nord a unor venituri considerabile care ar justifica stabilirea tarifelor majorate demonstrând astfel intenția de a exploata operatorii TV. Fapt care nu se observă analizând ponderea venitului obținut de RED Nord-Vest din prestarea serviciului respectiv în venitul total, conform tabelului 7.

Tabel 7

Ponderea venitului RED Nord-Vest din prestarea serviciului de suspendare a cablurilor TV

Nr.	Indicator	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Venit din vânzări, lei	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2.	Ponderea venit din suspendarea cablurilor TV în total	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Sursa: Întocmit în baza rapoartelor financiare ale RED Nord-Vest și informației prezentate de operatorii TV.

Analizând informația din tabelul 7 se observă că ponderea venitului obținut de RED Nord-Vest din prestarea serviciului dat a atins o valoare de maxim ...% din venitul total obținut în anul 2012 și de circa ...% în 2013.

O pondere mică de ...% - ...% a venitului obținut din prestarea serviciului dat nu denotă intenția RED Nord-Vest de a exploata operatorii TV cu scopul obținerii unui venit exagerat.

Obținerea unui venit mai mare ca urmare a stabilirii tarifului exagerat, trebuie să fie însoțită de o politică strictă de aplicare a acestui tarif și respectiv de încasarea venitului. Însă politica tarifară a RED Nord în prestarea serviciului dat nu este caracterizată prin aplicarea cu strictețe a noilor tarife. Distribuitorul de energie electrică nu este consecvent în aplicarea tarifelor pentru serviciul dat, adoptarea noilor tarife nu determina obligatoriu aplicarea acestora.

RED Nord informa ANPC că la data de 01.01.2012 tarifele majorate au fost aplicate la 8 întreprinderi, iar la alte 15 întreprinderi erau în vigoare tarifele nemajorate, fiind inițiate negocieri de modificare a acestora.

Ulterior, în răspunsul din 26.03.2012 RED Nord menționează că 18 operatori TV care au beneficiat, în perioada 2010-2011, de serviciul de suspendare a cablurilor TV achitând, la data de 18.04.2013, tarife diferențiate, aprobate la 16.01.2010 sau la 14.03.2012.

În vederea determinării faptului dacă RED Nord aplică tariful de 63,93 lei, a fost solicitată informația respectivă din partea beneficiarilor serviciului. Examinând informația prezentată de unii operatori TV, conform tabelului 8, se constată faptul că RED Nord nu aplică consecvent tariful majorat, acesta fiind confirmat la 1 operator TV din 6 operatori TV care au răspuns solicitării.

Tabel 8

Analiza comparativă a tarifelor anuale percepute de RED Nord de la operatorii TV

Nr.	Operator TV	Tarif, lei potrivit RED Nord	Tarif, lei potrivit operatorilor TV
1.	S.R.L. „Danvic Service”	63,93	16,23
2.	S.R.L. „Radivax-Plus”	63,93	16,23
3.	S.R.L. „Concession”	63,93	45,4
4.	S.R.L. „Elechservicegrup”	63,93	63,93
5.	S.R.L. „SunCommunications”	45,4	[...]
6.	S.R.L. „Virs”	45,4	16,23 (17 lei conform răspunsului)

Sursa: Întocmit în baza informației prezentate de RED Nord și operatorii TV.

Faptul că RED Nord nu se conduce de o politică strictă în aplicarea tarifelor la prestarea serviciului de suspendare a cablurilor TV pe stâlpii de energie electrică denotă lipsa unui obiectiv de exploatare a operatorilor TV prin stabilirea unor tarife exagerate și încasarea unui venit mare din prestarea acestui serviciu.

De menționat faptul că RED Nord înregistrează un venit din vânzări ascendent pe parcursul anilor 2010-2013, și anume: ... mln. lei în 2010; ... mln. lei în 2011, ... mln. lei în 2012, și ... mln. lei în 2013.

Este necesar de a menționa tarifele percepute de alte întreprinderi, prestatori ai serviciilor de suspendare a cablurilor, precum S.A. „Moldtelecom” și Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A.

Tarifele percepute de S.A. „Moldtelecom” variază de la 5 lei până la 15 lei, fără TVA în dependență de diametrul cablului, conform tabelului de mai jos.

Tabel 9

Tarifele lunare percepute de S.A. „Moldtelecom”

Nr.	Diametrul cablului	Tarif, lei fără TVA
1.	7 mm - 8 mm	5
2.	8,1 mm - 10 mm	6
3.	10,1 mm - 12 mm	7
4.	12,1 mm - 16 mm	9
5.	16,1 mm - 22 mm	11
6.	Peste 22 mm	15

Sursa: Răspunsul S.A. „Moldtelecom” nr.01.10.02/450 din 18.01.2012.

Conform anexei nr.1 a contractului de utilizare a stâlpilor telefonici nr.435/10 din 01.10.2010, încheiat între S.A. „Moldtelecom” și S.R.L. „Danord Service”, operatorul de televiziune achită lunar un tarif de 7 lei, fără TVA, pentru un punct de suspendare a cablului pe stâlpii S.A. „Moldtelecom”.

Prin urmare, operatorii TV, beneficiind de serviciul dat oferit de S.A. „Moldtelecom” achită un tarif lunar de 7 lei fără TVA, ceea ce reprezintă un tarif mai mare cu circa 1,70 lei comparativ cu tariful lunar de 5,33 lei perceput de RED Nord și RED Nord-Vest.

Cît privește tarifele percepute de Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A. pentru serviciul respectiv menționăm că acestea, potrivit tabelului 10, sunt diferențiate pe localități. Fiind comparate cu tariful de 5,33 lei lunar perceput de RED Nord și RED Nord-Vest se constată că tariful perceput de Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A. este mai mic cu 0,53 lei în localitățile urbane (4,8 lei) și cu 4,13 lei în celelalte localități (1,2 lei).

Tabel 10

Tarifele percepute de Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A.

Nr.	Localitate	Tensiune joasă (0,4 kV), lei per pilon	
		Fără TVA	Inclusiv TVA
1.	Urban	4,8	6
2.	Restul localităților	1,2	1,5

Sursa: Răspunsul Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A. nr.0105/11433-20120127 cu nr. de intrare la ANPC 106 din 01.02.2012.

ANRE afirmă că accesul altor operatori pentru utilizarea în comun a stâlpilor nu constituie nici activitate de bază a operatorului rețelei de distribuție, nici servicii auxiliare prestate operatorilor finali și terților activități reglementate tarifar, conform legii, de către ANRE. Activitățile de utilizare în comun a stâlpilor țin de relațiile contractuale dintre operatorii rețelelor de distribuție RED Nord, RED Nord-Vest și alți operatori corespunzător, plata percepută pentru suspendarea cablurilor de televiziune pe stâlpii S.A. „RED Nord” și S.A. „RED Nord-Vest” este una contractuală și stabilită de părți în rezultatul negocierilor.

Calificarea legală a acțiunilor constatate

Analizând informația prezentată mai sus se reține următoarele:

- Cota venitului obținut de RED Nord-Vest din prestarea serviciului de acces la stâlpii de energie electrică nu depășește 1% din venitul total.

- RED Nord nu aplică uniform și consecvent tarifele stabilite pentru serviciul de acces la stâlpii săi de energie electrică.

Luînd în vedere informația prezentată anterior se constată lipsa indiciilor în acțiunile întreprinse de RED Nord-Vest și RED Nord la stabilirea tarifelor ridicate pentru suspendarea cablurilor TV care ar caracteriza politica de exploatare a beneficiarilor serviciului cu scopul obținerii veniturilor exagerate.

Astfel, în lipsa laturii obiective, se constată că acțiunile reclamate nu întrunesc elementele constitutive ale componenței de încălcare prevăzute de art.6 lit.h) al Legii nr. 1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței.

Observații la raportul de investigație

În conformitate cu prevederile art. 59 din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, prin scrisorile nr.ASS-05/76-1050, nr.ASS-05/77-1051 și nr.ASS-05/78-1052 din 05.06.2015, Consiliul Concurenței a transmis spre informare raportul de investigație oferind posibilitate Asociației, RED Nord și RED Nord-Vest de a prezenta observații asupra acestuia în termen de 30 de zile lucrătoare.

Pe parcursul acestei perioade niciuna din părți nu a prezentat observații în termenul prevăzut de art.59 alin. (3) din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, nici nu a solicitat prelungirea termenului (art.59 alin.(4) din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012).

Reieșind din constatările expuse, ținând cont de prevederile legislației Republicii Moldova, în temeiul art.39, art.41 și art.93 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. A înceta examinarea cazului inițiat prin Dispoziția nr.60 din 27.10.2011 în legătură cu lipsa încălcării art.6 lit.h) al Legii nr.1103-XIV din 30.06.2000 privind protecția concurenței de către S.A. „RED Nord-Vest” și S.A. „RED Nord”.
2. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE